



**Mwongozo wa  
klabu za  
mazingira**

***"Tukielewa, tunaweza kutunza;  
Tukitunza, tutasaidia;  
Tukisaidia, wote wataokolewa."***

- Jane Goodall

***"Kila mtu ana umuhimu wake.  
Kila mtu ana jukumu lake.  
Kila mtu huleta mabadiliko."***

- Jane Goodall

## **Yaliyomo**

- 1) Klabu ya mazingira ni nini?
- 2) Kuanzisha klabu ya mazingira
- 3) Muundo wa klabu
  - a. Uongozi katika klabu ya mazingira
  - b. Majukumu ya wajumbe wa kamati kuu
- 4) Mikutano ya klabu
- 5) Miradi na shughuli za klabu

## **1. Klabu ya mazingira ni nini?**

*Mazingira yanajumuisha vitu vyote vinavyotuzunguka. Matendo mengi ya binadamu yanaleta madhara makubwa kwa mazingira. Mara nydingi uharibifu huu unatokana na kutokjua.*

Klabu ya mazingira ni kikundi katika shule ambacho kinajishughulisha na uhifadhi wa mazingira ndani na nje ya shule. Wanachama wanashiriki kwenye klabu kwa hiari.

Watapata elimu zaidi kuhusu mazingira na watafanya shughuli na miradi mingine kutokana na maarifa na uwezo wao. Wanachama wa klabu wanaweza kuwa wanafunzi wa kila darasa – kila mwanafunzi ambaye ana shauku ya uhifadhi wa mazingira.

Klabu ya mazingira ina malengo ya jumla. Inaweza kupanga malengo mengine mahususi. Malengo ya jumla ni yafuatayo:

- **Malengo**
  - Kumtia moyo na kumhimiza kila mtu kutunza na kujali wanyama wote, mazingira na binadamu katika jamii
  - Kuleta mabadiliko chanya kwa kujifunza, kujali na kutunza wanyama, mazingira na jamii
  - Kuwasaidia vijana kujenga tabia ya kujiheshimu na kujiamini mionganini mwao na kuwa na matumaini ya wakati ujao

## **2. Kuanzisha klabu ya mazingira**

Kuanzisha klabu ya mazingira ni rahisi sana! Kwa kuanzisha klabu walimu angalau wawili wanahitajika ambao watakuwa walezi wa klabu. Pia wanahitajika wanafunzi ambao wanapenda mazingira na wanataka kujiunga kwenye klabu hii. Walimu na wanafunzi watakutana.

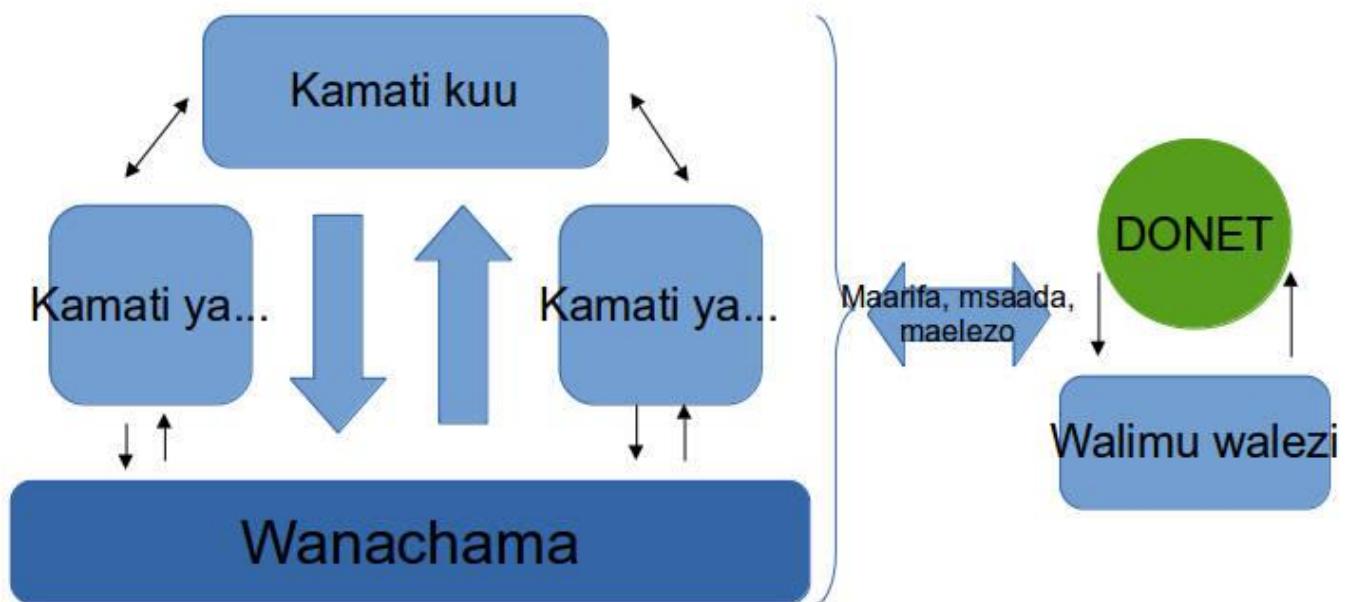
Mkutano wa kwanza wanafunzi watachagua uongozi wa klabu. Pia watachagua kipindi kwa mikutano ya klabu. Baada ya mkutano huo, klabu itakuwa imeanzishwa rasmi.

Kila klabu inahitaji kitabu cha wanachama na shughuli. Kila mwanachama atajisajili katika kitabu hiki. Akisajili atakuwa na wajibu mbalimbali kwenye klabu: kushiriki mikutano ya klabu, kujishughulisha kwenye miradi na shughuli za klabu ya kujitolea.

**Wanachama wa klabu watafafanua jina na slogan kwa klabu na malengo mahuhusi.**



### 3. Muundo ya klabu



Msingi wa klabu ni wanafunzi ambao wanashiriki kwenye klabu (wanachama). Watachagua kamati kuu – uongozi wa klabu. Pia inawezekana kuanzisha kamati ndogo ambazo zitaratibu shughuli mbalimbali k.m. mandhari au miradi kama upandaji wa miti, udhibiti wa taka. Wanachama wa klabu watajiunga katika kamati ndogo yoyote.

**Lakini kwa mwanzo tunapendekeza kufanya kazi pamoja na klabu nzima ili kuimarisha hisia ya klabu kwa pamoja.**

Walimu ni walezi wa klabu. Kamati kuu, kamati ndogo na wanachama wote wanaweza kuomba msaada wa walezi wa klabu. Pia wanatoa ripoti kwa walezi kuhusu shughuli na masuala ya klabu. **Ikumbukwe kwamba klabu itaendeshwa na wanafunzi na siyo walimu!**

DONET itakuwa mshauri wa klabu na itawasiliana zaidi na walimu. DONET itawezesha jukwaa na walimu walezi wa klabu za mazingira mbalimbali kwa lengo la kubadilishana mawazo na kupata maarifa zaidi mara moja kwa mwezi. Ili DONET itimize jukumu lake ni lazima ifahamishwe kuhusu maendeleo, miradi na shughuli za klabu. Ripoti itapelekwa DONET mara moja kwa mwezi. Tunawakaribisha ofisini kwetu muda wowote mkiwa na maswali au mahitaji mengine.

#### 3.1 Uongozi katika klabu ya mazingira

Uongozi wa klabu una Kamati kuu. Nafasi zifuatazo zinaunda kamati hii:

- Mwenyekiti
- Makumu Mwenyekiti
- Katibu Mtendaji
- Mhazini

### **3.2. Majukumu ya wajumbe wa kamati kuu**

- Mwenyekiti
  - Msaidizi wa walimu walezi katika klabu
  - Muongozaji wa mikutano ya klabu
  - Muongozaji wa miradi ya klabu
  - Kiongozi katika kupanga mpango kazi wa klabu
  - Mwakilishi wa klabu kwenye mikutano na klabu zingine
  - Msimamizi wa uhusiano na mawasiliano na klabu zingine
- Makamu Mwenyekiti
  - Msemaji Mkuu wa klabu
  - Muongozaji wa mikutano na shughuli zote za klabu pale Mwenyekiti asipokuwepo
  - Atapangiwa majukumu mengine ya kufanya
- Katibu
  - Mwandishi na mtunzaji wa kumbukumbu zote za klabu ikiwa ni pamoja na kumbukumbu za mikutano
  - Mtayarishaji wa taarifa za maendeleo ya klabu kwa DONET. Taarifa hizi zihakikiwe na Mwenyekiti kabla ya kupelekwa kwa Mratibu au kutoka nje ya klabu
- Mhazini
  - Mtunzaji wa mawasiliano, mratibu na kusambaza kwa wanachama
  - Mratibu na msambazaji wa habari na mawasiliano yote ya klabu
  - Mwandishi na mtunzaji wa kumbukumbu zote za mapato na matumizi ya fedha za klabu
  - Muongozaji wa shughuli au matukio yoyote ya uchangishaji fedha kwa madhumuni ya kuendeleza au

kufanikisha malengo ya klabu



#### **4. Mikutano ya klabu**

Mikutano  
ya



klabu imetengenezwa kwa lengo la kukutana wanachama wote pamoja kwa kujadiliana masuala na shughuli mbalimbali za klabu. Mikutano hufanyika kila wiki kipindi hicho hicho. Mikutano ni muhimu sana na ni nafasi kwa kupata maarifa na maelezo, kubadilishana mawazo, kubadilishana uzoefu, kujadiliana na kukukabidhiana majukumu, wajibu, shughuli, miradi, nk.

Walimu walezi husaidia na hutoa ushauri kwenye mikutano hiyo.

#### **5. Miradi na shughuli za klabu**

Kwa kufanya kazi vizuri kwenye klabu ni muhimu kutekeleza shughuli/miradi na kufanya mikutano ya klabu mara kwa mara.

Ufafanuzi rahisi wa mradi ni kila jitihada ambayo inalenga kukamilisha malengo fulani kwa kutumia msaada mwingine ndani ya muda uliopewa. Shughuli zinahitajika muda mdogo kuliko mradi, k.m. Siku moja tu. Pia shughuli ni ndogo kuliko mradi.

Ni muhimu sana kwamba wanachama wa klabu wanatekeleza miradi kulingana na uwezo wao, maarifa yao na msaada unaopatikana. Miradi yote inayotekeliza na wanachama ni ya hiari. Klabu ya mazingira inatia moyo kwa kukusanya fedha au vifaa ili kukamilisha lengo lililokusudiwa. **Ni vizuri kukusanya fedha au vifaa katika ngazi ya jamii.**

Mambo ya kuzingatia wakati wa kuandaa mradi:

- Kwa nini unataka kushughulikia tatizo?
- Nini ungependa kukamilisha mwishoni mwa mradi?
- Vipi utafanya mradi wako ufkie lengo (kazi maalum)?
- Nini unahitaji, na kiasi gani, na utapata msaada na vifaa kutoka wapi?
- Utaanza lini, wapi na nani atakuwa na jukumu gani, kwa kazi gani?
- Mradi ni wa kweli na utafanikiwa?

Miradi na shughuli zote zitachangia ili kufikia malengo ya klabu.

